

Sürekli İşçi Kadrosuna Geçmek İsteyen İşçinin Sözlü Sınav Sonucuna İtirazı

Bu Karar, sürekli işçi kadrosuna geçmek isteyen başvuranın başarısız sayıldığı sözlü sınavın iptali hakkındadır.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU

(OMBUDSMANLIK)

SAYI : S.13073

BAŞVURU NO : 2019/10546

KARAR TARİHİ : 16/09/2019

RET KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURUYA KONU İDARE : Çorum İl Özel İdaresi

BAŞVURUNUN KONUSU : Sürekli işçi kadrosuna geçmek isteyen başvuranın başarısız sayıldığı sözlü sınavın iptali talebi hakkındadır.

KARAR TARİHİ : 16/09/2019

I.BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1) Kurumumuza 24/05/2019 tarihinde yapılan başvuruda, başvuran özetle; 15/03/2019 tarihinde yapılan sözlü sınavın; psikolojik baskı oluşturulan bir ortamda yapıldığı, bilgi ve beceri dışında sorular sorulduğu, daha önceki sınavlar uygulamalı şekil şartlarını yerine getirmeye yönelik yapılmışken kendi sınavının sözlü yapıldığı, diğer arkadaşlarının dışında kendisine yapılan uygulamada iyi niyetten söz edilemeyeceği,

oysaki idarenin çalışmasından memnun olduğu, hakkında bu güne kadar bir şikâyet olmadığı, halen de söz konusu idarede çalışmaya devam ettiğini belirterek sözlü sınav sonucunun iptal edilmesi, mağduriyetinin giderilmesini talep etmiştir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2) Kurumumuzun 29/05/2019 tarihli, ... sayılı bilgi-belge isteme yazılarına cevaben gönderilen Çorum İl Özel İdaresi'nin 26/06/2019 tarihli, ... sayılı yazılarında özetle:

2.1) Şikâyet konusu sınavın **696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile "Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 23 ve Geçici 24 üncü Maddelerinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslar"** uyarınca İl Özel İdaresinde taşeron şirkette hizmet alımı kapsamında çalışan işçilerin, sürekli işçi statüsüne alınabilmeleri için, ilgili kanun ve tebliğ hükümlerinde belirtilen kriterleri sağlayıp sağlayamadıklarına ilişkin değerlendirme yapılması, yapılan değerlendirme sonrasında ise sınava girme hakkı elde ederek işçi statüsüne geçirilecek işçi personelin tespiti amacıyla Valilik Makamının 19/01/2018 tarih ve ... sayılı Olurları ile Tespit Komisyonu oluşturulduğu, ilgili Komisyon tarafından yapılan değerlendirmede; başvuranın, ihalesi Çorum İl Özel İdaresi Su ve Kanal Hizmetleri Müdürlüğü tarafından yapılan **Kombine Kanal Açma ve Temizleme Aracı Kiralama Hizmet Alımı** kapsamında görev yaptığı, 696 Sayılı KHK' nın 127 inci maddesi, Usul ve Esaslara ilişkin tebliğin 29 uncu maddesinde yer alan hükümler ve aynı tebliğin 4 üncü maddesinin c bendinde yer alan hükümler doğrultusunda ilgili Komisyon tarafından başvuranın bağlı olarak çalıştığı Hizmet alımı sözleşmesinin değerlendirilmesi sonucunda; başvuranın Çorum İl Özel İdaresi Su Kanal Hizmetleri Müdürlüğü ile ... İnşaat, Madencilik, Nakliyat, Hafriyat, Taahhütlük işleri sahibi ... tarafından yapılan 04/07/2017 tarihli sözleşme kapsamında görev yaptığı, işin mahiyetinin Kombine Kanal Açma ve Temizleme **Aracı Kiralama Hizmet Alımı** olduğu, sözleşme tutarı ve işçilik gideri göz önüne alınarak, usul ve esaslara ilişkin Tebliğin 4 üncü maddesi gereği yapılan hesaplamada asgari işçilik maliyetinin %18 olduğunun tespit edildiği, bu nedenle Çorum İl Özel İdaresine 696 Sayılı KHK hükümleri gereğince kadroya geçme başvurusunda bulunan başvuranın, ilgili tebliğin 4 üncü maddesinde tarifi yapılan yaklaşık maliyet hesabına göre, yaklaşık maliyetin %70 asgari işçilik maliyetinin altında kaldığının tespit edildiği ve bu nedenle Çorum İl Özel İdaresi bünyesinde kurulacak şirkette işçi statüsünde çalıştırılmasına Komisyonca oy birliği ile karar verildiği ve ilgili kararın şikâyetçiye tebliğ edildiği, başvuranın söz konusu karar üzerine ilgili Komisyon kararının ve yapılan işlemin iptali için Çorum İdare Mahkemesi nezdinde Çorum Valiliği aleyhine 25/12/2018 tarih, ... sayılı dosya ile dava açtığını, dava sonucunda ... sayılı karar ile dava

konusu işlemin iptaline istinaf yolu açık olmak üzere karar verildiği, bunun üzerine idare tarafından ilgili karara karşı İstinaf yoluna başvurulduğu ve sürecin devam ettiği(... Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi 31/05/2019 tarih ... ve ... Sayılı kararı ile Çorum İdare Mahkemesi'nin kararını hukuka uygun bulup, Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere **başvurunun reddine** karar vermiştir.), ayrıca mahkeme kararının uygulanması amacıyla başvurana sözlü sınavın yapılması için İtiraz Komisyonu tarafından alınan 07/03/2019 tarih ve ... sayılı karar gereğince sözlü sınavın uygulandığı ve başvuranın adı geçen sınavda başarılı olamadığı ve söz konusu mevzuat hükümleri ve ilgili tüm bilgi belgelerin ekte yer aldığı,

2.2) Sınav komisyonun Çorum Valiliği Tespit Komisyonunun 07/03/2019 tarih ve ... sayılı kararına istinaden, Valilik Makamının 12/03/2019 tarih ve ... sayılı onayları ile mevzuata uygun olarak teşkil edildiği,

2.3) Başvurana sözlü sınavda sorulan soru ve cevapların başkan ve komisyon üyeleri tarafından ve sözlü sınava tabi tutulan aday tarafından karşılıklı (soru ve cevaplar) olarak imza altına alındığı, cevaplara komisyon üyeleri tarafından verilen puan ve gerekçesini belirten soru cevap tutanağı, komisyon üyeleri tarafından verilen puan durumunu gösteren tutanaklar ile başvuranın sınav sonucuna itirazına ilişkin dilekçesi ve cevabi yazıların ekte sunulduğu,

2.4) Başvuranın sınav performansı ile ilgili belgelerin Ek-3 ile sunulduğu,(Yalnızca 3.maddede belirtilen tutanakların yer aldığı, herhangi bir görüntülü ve/veya sesli kayıt sunulmadığı görülmüştür.)

2.5) İlgili sınav komisyonu tarafından düzenlenen sınava giren adayların başarı sıralamasını gösterir tutanakların ekte yer aldığı,

2.6) Sınav sürecinin yürütülme usulü ile ilgili olarak; 696 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve 375 Sayılı Tebliğin ilgili maddeleri gereğince kurulan Komisyon marifeti ile yürütüldüğü, yapılan işlemlere ilişkin tüm bilgi ve belgelerin eklerde sunulduğu, adaylara sorulan soruların önceden hazırlanarak tutanağa bağlandığı ve söz konusu soru ve cevapları içeren "Çorum İl Özel İdaresi Personel Anonim Şirketi Sınav Komisyonu, Şirkete Alınacak İşçiler İçin Sözlü Sınav Tutanağı" nın ekte sunulduğu,

2.7) Sınavda sorulan soruların başvuranın eğitim seviyesine uygun belirlendiği, adayın mesleki bilgisi ile genel kültür bilgisini içeren sorular sorulduğu,

2.8) Başvuranın neden başarısız değerlendirildiğine ve diğer iddialarına ilişkin olarak(özellikle önceki sınavların uygulamalı kendi sınavının sözlü yapıldığı iddiası açısından); başvuranın sınav komisyonu başkanı ve üyeleri tarafından kendisine yöneltilen sorulara verdiği cevaplarda yetersiz bulunduğu, Ek-3 ile gönderilen

tutanakların incelenmesinden de durumun anlaşılabileceği, adaylara yapılan sözlü sınav esnasında adaya her bir komisyon üyesi tarafından sorulan sorulara adayın verdiği cevapların komisyon üyesi tarafından ayrıca yazılarak sözlü sınav sonrasında, aday ve soruyu soran komisyon üyesi tarafından karşılıklı imza altına alındığı, sınavların sözlü ya da uygulamalı yapılması ile ilgili olarak ise; 375 Sayılı Tebliğin 39 uncu maddesinde söz konusu sınavın uygulanma şekline herhangi bir kısıtlama getirilmemiş olduğu, sınavın yazılı, sözlü ya da uygulamalı yapılabileceğinin hükme bağlandığı, sınav komisyonu tarafından yapılan sınavın sözlü olarak uygulanarak, mesleki soru sorulmasının uygun görüldüğü,

2.9) Şikâyet konusu olaya ilişkin olarak başvuran veya diğer kişiler tarafından açılan davalara ilişkin mahkeme kararlarının ekte gönderildiği, söz konusu davalara ilişkin istinaf mahkemesi karar süreçlerinin devam ettiği,

2.10) Şikâyet konusunun dostane bir şekilde çözüme kavuşturulabilmesi için bu aşamada yapılabilecek herhangi bir işlem olup olmadığı hususunda ise; İdare tarafından başvurana sözlü sınav yapıldığı ancak başvuranın sözlü sınavda başarısız olduğu ve idare tarafından yapılacak başka bir işlem bulunmadığı,

Bununla birlikte idarenin şirketinde çalışan işçi sayısının fazla olduğu ve şirketin mali durumu da göz önüne alındığında Çorum İl Özel İdaresi Personel A.Ş. de sürekli işçi statüsünde görev yapmak üzere yeni personel istihdam edilmesinin düşünülmediği, açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3) Anayasamızın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”,

4) 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun Görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında; “Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,

5) 7079 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 118 inci maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen Geçici 24 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

“İl özel idareleri ve belediyeler ile bağlı kuruluşlarında ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinde, birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşlarına ait şirketlerde 4734 sayılı Kanun ve diğer mevzuat hükümleri uyarınca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında yükleniciler tarafından 4/12/2017 tarihi itibarıyla çalıştırılmakta olanlar;

a) 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinin (A) bendinin (1), (4), (5), (6), (7) ve (8) numaralı alt bentlerinde belirtilen şartları taşımak,

b) Herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazanmamış olmak,

c) Bu kapsamda çalıştırılmalarına ilişkin olarak açtıkları davalardan ve/veya icra takiplerinden feragat edeceğine dair yazılı beyanda bulunmak,

ç) En son çalıştığı idare veya şirket ile daha önce kamu kurum ve kuruluşlarında alt işveren işçisi olarak çalıştığı iş sözleşmelerinden dolayı bu madde ile tanınan haklar karşılığında herhangi bir hak ve alacak talebinde bulunmayacağını ve bu haklarından feragat ettiğine dair yazılı bir sulh sözleşmesi yapmayı kabul ettiğini yazılı olarak beyan etmek, kaydıyla bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde hizmet alım sözleşmesini yapan idareye veya şirkete, ek 20 nci madde kapsamındaki şirketlerinde işçi statüsünde çalıştırılmak üzere yazılı olarak başvurabilirler. Başvuranların şartları taşıyıp taşımadıklarının tespiti, bu tespite itirazların karara bağlanması, şartları taşıyanların belirlenen usul ve esaslara göre yapılacak yazılı ve/veya sözlü ya da uygulamalı sınava alınması, sınav sonuçlarına itirazların karara bağlanması ve sınavda başarılı olanların işçi statüsüne geçirilmesine ilişkin süreç bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren doksan gün içinde sonuçlandırılır. Sınavlarda başarılı olanlar, varsa bu fıkranın (c) bendinde öngörülen davalardan feragat ettiklerini tevsik eden belgeyi ve/veya icra takibine konu alacaktan feragat ettiğine dair icra müdürlüğünden alınacak belgeyi ibraz etmek, bu fıkranın (ç) bendinde öngörülen sulh sözleşmesini ibraz etmek ve aynı fıkroda öngörülen şartları taşımaya devam etmek kaydıyla, sınav sonuçlarının kesinleşmesini müteakip, ek 20 nci madde kapsamındaki şirketlerinde işçi statüsünde topluca işe başlatılır. Bunların istihdam süreleri hiçbir şekilde sosyal güvenlik kurumlarından emeklilik, yaşlılık veya malullük aylığı almaya hak kazandıkları tarihi geçemez. Bu fıkra kapsamında feragat edilen davalara veya takiplere ilişkin yargılama ve takip giderleri davacı veya takip eden üzerinde bırakılır ve taraflar lehine vekâlet ücretine hükmolunmaz, hükmedilenler tahsil edilmez ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar tahsil edilenler ise iade edilmez. Bu fıkra kapsamında yapılacak sulh sözleşmelerinden damga vergisi alınmaz.

Geçici 23 üncü maddenin ikinci, üçüncü, yedinci, sekizinci, dokuzuncu, onuncu, onikinci ve onaltıncı fıkraları hükümleri bu madde kapsamında yer alanlar hakkında da kıyasen uygulanır.”,

6) 01/01/2018 tarihli ve 30288 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 24 üncü maddesinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esasların “Hizmet alım sözleşmesi açısından kapsamın belirlenmesi” başlıklı 29 uncu maddesinde; “(1) 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen geçici 24 üncü madde ile tanınan işçi statüsüne geçirilme hakkından yararlanılabilmesi için personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmesinin bu Usul ve Esasların 4 üncü maddesinde belirtilen nitelikte personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımına ilişkin sözleşme olması gerekir.

(2) Mahalli idare veya şirketlerinin bütçelerinden yapılan, yıl boyunca devam eden, niteliği gereği süreklilik arz eden ve haftalık çalışma saatlerinin tamamının idare için kullanıldığı;

a) Park ve bahçe bakım ve onarımı işlerine,

b) Çöp toplama işlerine,

c) Cadde, sokak, meydan ve benzerlerinin temizlik işlerine, ilişkin alımlar personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı olarak kabul edilir.”,

6.1) Aynı Usul ve Esasların, “Sınav kurulunun teşkili” başlıklı 38 inci maddesinde; “(1) Hak sahibi işçilerin işçi statüsüne geçirilmesine ilişkin sınavın gerçekleştirilmesi, sınav sonuçlarının değerlendirilmesi amacıyla idarenin atamaya yetkili amirinin veya idarenin şirketinin en üst yöneticisinin ya da bunların görevlendireceği kişinin başkanlığında, biri valinin görevlendireceği üye olmak üzere, diğer üyeleri atamaya yetkili amir veya idarenin şirketinin en üst yöneticisinin belirlediği bir başkan ve dört üyeden oluşan sınav kurulu teşkil edilir. Atamaya yetkili amir veya idarenin şirketinin en üst yöneticisi tarafından belirlenen üyelerden birinin insan kaynakları birim temsilcisi olması esastır. Ayrıca vali tarafından bir yedek üye, atamaya yetkili amir tarafından da bir yedek üye belirlenir. Asıl üyelerin herhangi bir nedenle kurula katılamamaları hâlinde, yedek üyeler kurula katılırlar.

(2) Sınav kurulu, üye tamsayısıyla toplanır ve oy çokluğu ile karar alır.

(3) Sınav kurulu üyeleri kendilerinin, boşanmış olsalar dahi eşlerinin, ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlarının veya evlatlıklarının bu kapsamdaki başvurularında görev alamazlar.”,

6.2) Aynı Usul ve Esasların, “Sınavın gerçekleştirilmesi ve ilanı” başlıklı 39 uncu maddesinde; “(1) Hak sahibi işçilerin işçi statüsüne geçirilmesine ilişkin sınav; yalnızca yazılı, yalnızca sözlü, yalnızca uygulamalı şekilde yapılabileceği gibi yazılı ve sözlü, sözlü ve uygulamalı şekillerde de yapılabilir. Uygulanacak sınav yöntemi idarenin atamaya yetkili amirinin veya idarenin şirketinin en üst yöneticisi tarafından belirlenir. Beden gücüne dayanan işlerde çalışanlara uygulamalı sınav yapılması esastır. Sınava katılacakların görev yaptıkları alanlar dikkate alınarak farklı işlerde çalışanlara farklı yöntemde sınav uygulanabilmesi mümkündür.

(2) Sınavların yeri, günü ve saatine ilişkin bilgiler ilgili idarenin veya idarenin şirketinin internet sayfasında ilan edilir. Yapılan ilan tebliğ hükmüne geçer, ilgililere ayrıca tebligat yapılmaz.

(3) Sınav soruları çalışanların iştigal ettiği konulardan seçilir. Yazılı sınav, sınav kurulu tarafından yüz puan üzerinden değerlendirilir ve tutanağa geçirilir. Sınavda başarılı sayılmak için en az elli puan almak şarttır. Sözlü ve/veya uygulamalı sınavda adaylar “başarılı” ya da “başarısız” olarak tutanağa geçirilir.

(4) Sınavın yazılı ve sözlü sınav şeklinde yapılması halinde, adayın işçi statüsüne geçirilebilmesi için yazılı sınavdan en az elli puan alması, **sözlü sınavda da başarılı bulunması şarttır.**

(5) Sınavda başarılı ve başarısız olanlar sınav kurulu tarafından idarenin veya idarenin şirketinin internet sayfasında ilan edilir. İlan tebligat yerine geçer, ilgililere ayrıca tebligat yapılmaz.

(6) Sınavlarda sorulacak sorular, valilikler tarafından çalışanların iştigal ettikleri görevlerle ilgili konularda, yürütmekle yükümlü oldukları vazifelerdeki yetkinliklerini ölçmeye yönelik ve eğitim düzeylerine uygun olarak hazırlanıp sınav kurullarına gönderilen sorular içerisinden seçilir.”,

6.3) Aynı Usul ve Esasların, “Sınav sonuçlarına itiraz” başlıklı 40 ıncı

maddesinde; “(2) Sınavlarda başarılı olamayanlar, sonuçların idarenin veya idarenin şirketinin internet sayfasında ilanı tarihinden itibaren öngörülen süre içerisinde gerekçesini de belirtmek suretiyle yazılı olarak itirazda bulunabilir.

(3) İtirazlar derhal sınav itiraz komisyonuna intikal ettirilir. İtiraz, komisyonca değerlendirilerek öngörülen süre içerisinde karara bağlanır ve sonuç idareye veya idarenin şirketine ve ilgisine yazılı şekilde tebliğ edilir. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.” hükümleri yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK’IN KAMU BAŞDENETÇİSİ’NE ÖNERİSİ

7) Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirilerek hazırlanan “Ret Kararı Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

8) Başvuran, 15/03/2019 tarihinde yapılan sözlü sınavın; psikolojik baskı oluşturulan bir ortamda yapıldığı, bilgi ve beceri dışında sorular sorulduğu, daha önceki sınavların uygulamalı şekil şartlarını yerine getirmeye yönelik yapılmışken kendi sınavının sözlü yapıldığı, diğer arkadaşlarının dışında kendisine yapılan uygulamada iyi niyetten söz edilemeyeceği, oysaki idarenin çalışmasından memnun olduğu, hakkında bu güne kadar bir şikâyet olmadığı, halen de söz konusu idarede çalışmaya devam ettiğini belirterek sözlü sınav sonucunun iptal edilmesi, mağduriyetinin giderilmesini talebiyle Kurumumuza başvurmuştur.

9) Başvuranın sözlü sınav kurulunun **Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 24 üncü maddesinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esasların “Sınav kurulunun teşkili” başlıklı 38 inci maddesine** uygun olarak Çorum Valiliği Tespit Komisyonunun 07/03/2019 tarih ve ... sayılı kararına istinaden, Valilik Makamının 12/03/2019 tarih ve ... sayılı onayları ile bir başkan(Genel Sekreter V.unvanına sahip) ve İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü, İl Planlama Müdürü, Strateji Geliştirme Müdürü, ve Mali Hizmetler Müdürü olmak üzere beş üyeden teşkil ettiği, başvurana sorulan sorular ve başvuranın cevabının Mülakat Sınavı Soru ve Cevapları formuna işlendiği, idareden

istenen bilgi-belgelere cevaben gönderilen evraklar incelendiğinde, söz konusu sözlü sınavda başvurana yöneltilen soruların önceden hazırlanarak tutanağa **(Çorum İl Özel İdaresi Personel Anonim Şirketi Sınav Komisyonu, Şirkete Alınacak İşçiler İçin Sözlü Sınav Tutanağı)** bağlandığı, sınavda sorulan soruların ve başvuranın cevaplarının, soruyu yönelten Komisyon üyesi tarafından yazılmak suretiyle başvuran ve ilgili üye tarafından karşılıklı imza altına alınarak tutanağa bağlandığı görülmektedir.

10) Başvuranın kendisine bilgi ve becerisi dışında sorular sorulduğu iddiasına ilişkin olarak; başvurana sorulan soruların, başvuranın iştigal ettiği görevlerle ilgili konularda, yürütmekle yükümlü oldukları vazifelerdeki yetkinliklerini ölçmeye yönelik ve eğitim düzeyine(başvuran lise mezunudur) uygun olduğu değerlendirilmiştir.

11) Diğer yandan başvuranın önceki sınavların uygulamalı olarak şekil şartlarını yerine getirmeye yönelik yapıldığı ancak kendi sınavının sözlü yapıldığı iddiasına ilişkin; yukarıda adı geçen Usul ve Esasların “Sınavın gerçekleştirilmesi ve ilanı” başlıklı 14 üncü maddesinde; **“(1) Hak sahibi işçilerin sürekli işçi kadrosuna geçirilmesine ilişkin sınav; yalnızca yazılı, yalnızca sözlü, yalnızca uygulamalı şekilde yapılabileceği gibi yazılı ve sözlü, sözlü ve uygulamalı şekillerde de yapılabilir. Uygulanacak sınav yöntemi bakanlıklarda bakan, diğer idarelerde ilgili idarenin üst yöneticisi tarafından belirlenir. Sınava katılacakların görev yaptıkları alanlar dikkate alınarak farklı işlerde çalışanlara farklı yöntemde sınav uygulanabilmesi mümkündür.”** hükmü çerçevesinde başvuranın sınavının sözlü şekilde yapılması idarenin takdir yetkisi kapsamında değerlendirilmiştir. Özetle, idarenin söz konusu sınavı uygulama şeklinde hukuka aykırılık tespit edilememiştir.

12) Sözlü sınav ile ilgili olarak sözlü ya da görüntülü herhangi bir kayıt sistemi kullanılmamış olup, ilgili mevzuatta bu hususta bir açıklık bulunmamaktadır. Sınav komisyon üyelerince takdir edilen notların gerekçelerinin ortaya konulması yönünde mevzuatta bir düzenleme yer almamaktadır. Sözlü Sınav Değerlendirme Tutanağı incelendiğinde Sınav Kurulu üyelerinin verdikleri puanlar neticesinde başvuranın başarısız değerlendirildiği görülmüştür. Başvuran tarafından, sözlü sınavın psikolojik baskı oluşturan bir ortamda yapıldığı, kendisine karşı iyi niyetten söz edilemeyen uygulamalar yapıldığı iddialarına ilişkin herhangi bir kanıt sunulmamış olup, Kurumumuzca da bu yönde bir saptama yapılamamıştır.

13) Kurumumuzca yapılan değerlendirme neticesinde; Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımı Sözleşmeleri Kapsamında Çalıştırılmakta Olan İşçilerin Sürekli İşçi Kadrolarına veya Mahalli İdare Şirketlerinde İşçi Statüsüne Geçirilmesine İlişkin 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Geçici 24 üncü maddesinin Uygulanmasına Dair Usul ve Esaslarda yer alan düzenlemelere uygun olarak sınavın sözlü şekilde yapıldığı,

sınavda sorulacak soru ve cevapların önceden hazırlanarak tutanağa bağlandığı, sınav esnasında başvuranın cevaplarının, soruyu soran Komisyon üyesi tarafından yazılarak ilgili üye ve başvuran tarafından karşılıklı imza altına alındığı değerlendirildiğinden İdarenin başvuruya konu işleminde hukuka aykırılık tespit edilememiştir.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

14) İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup, idareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde ve gerekçeli olarak Kurumumuza gönderildiği ayrıca idarenin başvuranla ilgili işlemlerinde kanunlara uygunluk, makul sürede karar verme ve kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi ilkelerine **uygun davrandığı**, ancak idari işleme karşı hangi sürede hangi mercilere başvurulabileceği bildirilmediğinden “karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi” ilkesine **uygun davranmadığı** anlaşılmış olup idarenin bundan böyle bu ilkeye de uyması beklenmektedir

15) Bilindiği üzere, İdarenin sözlü sınav öncesinde, bir puanlama kriteri düzenlemesi, sınav komisyonunca sınavda sorulacak soruların önceden hazırlanması ve tutanağa bağlanması, sorulan bilgi sorularına adayların verdiği yanıtlara ve kişisel niteliklerine göre yapılan değerlendirmede hangi komisyon üyesince hangi notun takdir edildiğinin tutanakta ayrı ayrı ve gerekçeleriyle gösterilmesi, sözlü sınavın nesnelliği ve denetime tabi tutulabilmesi açısından aranan kriterler olmakla birlikte; somut olayda idare tarafından burada yer alan kriterlere uyulmakla birlikte sınavın uygulama şekli bakımından her bir komisyon üyesince soruların ayrı ayrı sorularak alınan cevaplara göre sadece ilgili komisyon üyesi tarafından değerlendirme yapıldığı görülmektedir. Bu uygulama hem komisyon üyelerince yapılan değerlendirmelerin nesnelliğinin değerlendirilmesini güçleştirmekte hem de sınav komisyonunun bir kurul olarak karar alma ilkesini zedelemektedir. Bu itibarla, sözlü sınavların iyi yönetim ilkelerinden olan “nesnellik”, “tarafsızlık”, “şeffaflık”, “hesap verilebilirlik” ve “kararların gerekçeli olması” ilkelerine uygun yapılmasını teminen, İdarenin bundan sonra düzenleyeceği sözlü sınavlarda adayların her bir soruya verdikleri cevapların bütün sınav komisyonu üyeleri tarafından ayrı ayrı puanlanması ve böylece adayın her bir alandaki yetkinliğinin nesnel bir şekilde belirlenmesine imkan sağlayacak tedbirler alması gerektiği değerlendirilmiştir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA

16) 6328 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bu Kararın başvurana tebliğ tarihinden itibaren, **ilgili idarenin işlemine karşı** (varsa) dava açma süresinden kalan süre kaldığı yerden işlemeye devam edecek olup **Çorum İdare Mahkemesinde** yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle;

Başvuranın sözlü sınavının geçersiz sayılarak sürekli işçi kadrosuna geçirilmesi talebinin **REDDİNE;**

Kararın **BAŞVURANA ve ÇORUM İL ÖZEL İDARESİNE** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

Şeref MALKOÇ

Kamu Başdenetçisi

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA